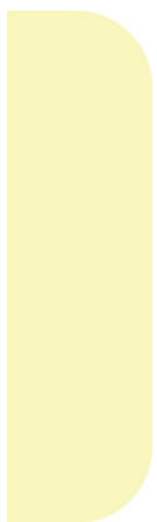

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

GHID ANTIDISCRIMINARE

DEZVOLTARE INTERCULTURALĂ ÎN
COMUNA JILAVA, JUDEȚUL ILFOV

INTRODUCERE

În perioada 2022-2024, Primăria Jilava în parteneriat cu Fundația Amfiteatru a implementat un program axat pe 4 priorități:

- Lucrul cu profesioniștii din instituțiile publice responsabile cu dezvoltarea locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor;
- Lucrul cu elevi și cadre didactice pentru scăderea riscului de abandon școlar și creșterea promovabilității și performanței școlare;
- Lucrul în comunitate pentru dezvoltare profesională și îmbunătățirea stării de sănătate;
- Organizare comunitară.

Cuvântul-cheie în toate aceste direcții este *învățare*, activitățile concentrându-se pe ideea de abilitare prin învățarea de cunoștințe și deprinderi menite să sprijine scopul programului: dezvoltarea comunității locale prin urmărirea dezideratului de incluziune a romilor, cu atenție sporită acordată femeilor și tinerilor.

Demersul nostru își află rădăcinile în mai multe surse. Prima dintre acestea este viziunea programului Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor, implementat de Fondul Român pentru Dezvoltare Socială și finanțat în cadrul Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021, cu cele 3 obiective ale sale:

- Creșterea accesului și a calității serviciilor sectoriale sau integrate pentru romi, în următoarele sectoare: asistență socială, educație, ocupare, sănătate și locuire;
- Abilitarea romilor (Empowerment), în special a femeilor și tinerelor rome, a experților și liderilor romi;
- Combaterea oricărei forme de discriminare a romilor.

O a doua sursă importantă a viziunii înglobate în proiectul nostru a fost cercetarea inițială pe care Fundația Amfiteatru a desfășurat-o în Jilava.

Cele 4 axe ale proiectului nostru prezentate mai sus au rezultat organic din datele prelevate prin cercetarea inițială:

1. Potrivit Proiectului de dezvoltare instituțională a Școlii Gimnaziale nr. 2, rata absenteismului este mare, în jur de 30% și anual mai mult de 8 elevi din 800 abandonează școala.
2. Peste jumătate din gospodării au cel puțin 4 membri și aproape 20% au peste 6 membri, însă trei sferturi dintre gospodării au un venit mai mic de 550 de lei pe membru gospodărie. Deși au venituri atât de mici, în evidențele Primăriei figurează numai 8 beneficiari de ajutor social, 4 dintre aceștia fiind de etnie romă.
3. Nivelul ocupării este scăzut, în condițiile în care aproape jumătate dintre respondenții cercetării noastre spun că nu au nicio ocupație. 26% sunt muncitori necalificați, iar 21% zilieri.
4. Deși majoritatea susțin că au asigurare medicală, doar 8.5% își fac analizele anual și aproape o treime nu fac analize niciodată. Un sfert din gospodării au cel puțin un membru în familie care suferă de o boală cronică sau are o dizabilitate.

În proiectarea programului am ținut cont și de prioritățile și reglementările cadrului național și european și internațional menite să catalizeze incluziunea socială și dezvoltarea comunităților care se confruntă cu provocări precum sărăcia, nivelul educațional scăzut, sau integrarea pe piața muncii.

Cadrul național care ne-a îndrumat viziunea este format din câteva strategii și legi care completează fundamentul constituțional al egalității și echității garantate pentru toți cetățenii României.

Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome 2022-2027:

Strategia prezintă modalitatea de continuare a eforturilor Guvernului României în vederea incluziunii populației aflată în situația de sărăcie și excludere socială și care să răspundă provocărilor actuale. În cadrul acesteia sunt evidențiate cinci obiective:

- îmbunătățirea condițiilor de locuire și a infrastructurii în comunitățile vulnerabile cu romi;
- asigurarea accesului cetățenilor români de etnie romă la educație inclusivă de calitate;
- impulsionează gradului de ocupare a romilor în concordanță cu cerințele pieții, astfel încât să se evite segmentarea competențelor și a oportunităților și să se permită evoluția profesională a acestora;
- îmbunătățirea stării de sănătate a membrilor comunităților vulnerabile de romi;
- susținerea cercetării, conservării și promovării patrimoniului cultural rom și al identității rome.

Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2022-2027:

Obiectivele și măsurile specifice ale strategiei au în vedere următoarele categorii:

- Persoanele aflate în risc de sărăcie (AROP)/sărăcie relativă - venituri care se situează sub pragul de 60% din venitul median, exprimat per adult echivalent. Astfel, obiectivul este ca până în anul 2027 să se obțină reducerea numărului acestor persoane cu minim 7% față de valoarea de referință aferentă anului 2020. Concomitent cu reducerea numărului de persoane aflate în sărăcie relativă obiectivul Strategiei este de a reduce nivelul de inegalitate

a veniturilor, măsurat prin indicele Gini.

- Persoanele aflate în deprivare materială severă (DMS). În anul 2018, aproximativ 3,2 milioane de persoane se aflau în DMS, însă având în vedere trendul de scădere (în anul 2007 aproximativ 8 milioane de persoane se aflau în DMS, iar în 2016 aproximativ 4,7 milioane) obiectivul este ca până în anul 2027 să se obțină reducerea numărului acestor persoane cu cel puțin 20% față de valoarea de referință aferentă anului 2020.
- Persoane care locuiesc în gospodării cu intensitate scăzută a muncii (ISM). În anul 2018 aproximativ 1,1 milioane de persoane locuiau în gospodării ISM, obiectivul pentru 2027 fiind reducerea numărului acestor persoane cu cel puțin 20% față de valoarea de referință aferentă anului 2020.
- Persoane care sunt considerate ca aparținând unor grupuri vulnerabile: copii și tinerii aflați în perioada de pregătire a reintegrării în societate după o perioadă de protecție specială (inclusiv lipsiți de sprijin parental); persoane vârstnice (singure sau dependente și/sau cu nevoi de îngrijire de lungă durată); persoane cu dizabilități (copii și adulți); persoane cu un nivel scăzut de școlaritate; șomeri de lungă durată; persoane de etnie romă care sunt victime directe sau indirecte ale unor discriminări pe criterii etnice; persoane fără adăpost; persoane lipsite de libertate; persoane liberate, aflate în perioada de reintegrare socială; imigranți aflați în situație de vulnerabilitate; inclusiv solicitanți de azil și străini care au dobândit o formă de protecție intenționată în România; persoane consumatoare de droguri etc.
- Persoane care din cauza unor circumstanțe neprevăzute se confruntă cu situații tranzitorii de sărăcie monetară (generate în principal de lipsa veniturilor) sau de excluziune socială.
- Persoane care locuiesc în zone urbane sau rurale marginalizate.

Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România:

Unul dintre pilonii acestei strategii este dezvoltarea sistemelor de avertizare timpurie și consolidarea programelor remediale și de sprijin pentru elevii aflați în situație de risc în sistemul de învățământ obligatoriu. Strategia acordă de asemenea o importanță deosebită dezvoltării sprijinului instituțional adecvat, cum ar fi pregătirea personalului didactic pentru a oferi servicii de educație remedială și consiliere a elevilor aflați în situații la risc de abandon școlar.

În ceea ce privește cadrul internațional, **Strategia Națiunilor Unite pentru dezvoltare până în 2030** ne-a influențat abordarea în mod deosebit. Din cele 17 obiective de dezvoltare sustenabilă (SDG) asumate de comunitatea globală prin această strategie, două se regăsesc și în abordarea noastră:

SDG 4: Educație de înaltă calitate

O educație incluzivă, egală și de înaltă calitate, care să promoveze oportunități pentru învățarea de-a lungul vieții pentru toți.

SDG 16: pace, justiție și instituții puternice

Promovarea unor societăți pașnice și favorabile incluziunii pentru o dezvoltare durabilă, asigurarea accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.

De asemenea, intervenția noastră răspunde priorităților identificate de Consiliul Uniunii Europene, așa cum sunt stipulate în **Recomandarea C93/01 a Consiliului Uniunii Europene din 12 martie 2021** privind egalitatea, incluziunea și participarea romilor:

Statele membre ar trebui să își intensifice eforturile pentru adoptarea și punerea în aplicare a unor măsuri de promovare a egalității și pentru prevenirea și combaterea eficace a discriminării, a atitudinilor

antirome și a excluziunii sociale și economice, precum și a cauzelor profunde ale acestora. Aceste eforturi ar trebui să includă măsuri precum:

(a) măsuri de combatere eficace a discriminării directe și indirecte, inclusiv prin combaterea hărțuirii, a atitudinilor antirome, a stereotipizării, a retoricii împotriva romilor, a discursului de incitare la ură, a infracțiunilor motivate de ură și a violenței împotriva romilor, inclusiv a incitării la acestea, atât online, cât și offline, în special în contextul transpunerii, punerii în aplicare și asigurării respectării Directivei 2000/43/CE, a Deciziei-cadru 2008/ 913/JAI și a Directivei 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului;

(b) măsuri de dezvoltare și promovare a unui sistem cuprinzător de sprijin pentru victime, în concordanță cu Directiva 2012/29/UE, și de furnizare de asistență victimelor de etnie romă ale infracțiunilor motivate de ură și ale discriminării;

(c) măsuri de combatere a discriminării multiple și structurale a romilor și, în special, a femeilor de etnie romă, a tinerilor de etnie romă, a copiilor de etnie romă și a persoanelor LGBTI de etnie romă, a persoanelor în vârstă de etnie romă, a romilor cu handicap, a romilor apatrizi și a romilor mobili din UE;

(d) măsuri de sensibilizare a publicului cu privire la faptul că eforturile de combatere a practicilor discriminatorii sunt interconectate cu eforturile de combatere a atitudinilor antirome și a excluziunii sociale și economice, ca parte a eforturilor comune de promovare a obiectivului mai larg al egalității;

(e) măsuri de analizare și recunoaștere a existenței atitudinilor antirome și a discriminării romilor și de sensibilizare cu privire la aceste fenomene, la formele pe care le iau și la consecințele lor negative, prin intermediul mass-mediei, al programelor școlare și prin alte mijloace, și de exemplu prin activități de sensibilizare în rândul funcționarilor publici și al altor părți interesate referitor la nevoia de a le identifica și a le aborda;

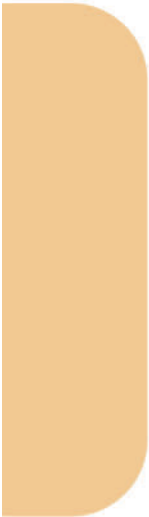
(f) măsuri de promovare a unor activități și campanii de sensibilizare la dimensiunea multiculturală în școli;

(g) măsuri de promovare a sensibilizării cu privire la culturile, limba și istoria romilor, inclusiv memoria Holocaustului romilor și procesele de reconciliere în societate, printre altele, prin acțiuni de formare relevante pentru profesori și prin elaborarea unor programe școlare corespunzătoare, întrucât această sensibilizare este esențială pentru reducerea prejudecăților și a atitudinilor antirome, care sunt cauze importante ale discriminării;

(h) măsuri de promovare a discursurilor pozitive cu privire la romi și la modelele de urmat, precum și a unei mai bune înțelegeri a provocărilor cu care se confruntă romii, inclusiv prin mijloace care să acorde sprijin pentru întâlniri intercomunitare și pentru învățarea interculturală.

Ghidul de față își propune să prezinte lecțiile învățate de-a lungul celor 22 de luni de implementare a programului, în speranța că acestea pot contribui la proiectarea unor intervenții similare. Propunerile noastre sunt lecții învățate de-a lungul acestor aproape 2 ani de activități în comunitatea Jilava, Ilfov.

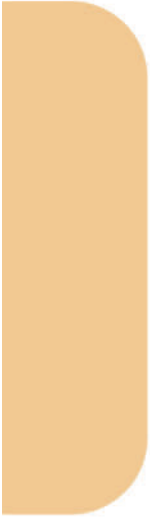
Pentru creșterea incluziunii este esențial să avem în vedere nu doar persoanele marginalizate, ci - poate mai ales - cauzele structurale ale problemelor cu care se confruntă: rasismul, cutumele societale legate de rolul femeii în familie și societate, inechitatea paradigmei neoliberale a meritocrației, lipsa mecanismelor structurale de suport pentru recuperarea clivajelor.

În lucrul cu cei 40 de profesioniști din instituțiile publice din Jilava (Primărie, Consiliul Local, Poliție, Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor, Asistență Socială), am urmărit schimbarea mentalităților și atitudinilor față de romi și alte categorii sociale marginalizate, printr-o serie de activități proiectate și implementate de o echipa de specialiști în incluziunea romilor, condusă de un mentor care a asigurat continuitatea intervenției:

- instruirea în legătură cu tradițiile și istoria romilor (Resurse bibliografice în Anexa 1)
- sensibilizarea în legătură cu barierele specifice persoanelor rome și cauzele acestora (Materiale ilustrative în Anexa 2)
- activități periodice de urmărire a schimbărilor de mentalități și comportamente: vizionari de film, interviuri individuale cu mentorul pe incluziune, grupuri de discuție și suport facilitate de mentorul pe incluziune, implicarea specialiștilor în activități comunitare
- aplicarea unui chestionar de evaluare finală a schimbărilor atitudinale și comportamentale față de romi și discriminare; chestionarul, analiza răspunsurilor și recomandările făcute de noi conducerii instituțiilor poate fi regăsită în Anexa 3.

**Recunoașterea onestă a propriilor atitudini
și sentimente e primul pas.**

Recrutarea și instruirea profesioniștilor a fost punctul de pornire în demersul nostru. Una din provocări a fost identificarea de către participanți a propriilor atitudini și mentalități influențate de rasism. Mai dificil decât înțelegerea corectă a unor elemente de istorie și cultură, reflecția și analiza unor credințe prevalente ca fiind expresii ale rasismului generalizat au ocupat un spațiu important în formarea inițială.

- S-a înecat ca țiganul la mal.
- Ce e țigănia asta?
- Hai să nu ne țigănim.
- Nu vă mai certați ca la ușa cortului.
- Și romii sunt oameni.
- Eu nu sunt rasist, am prieteni romi.

În fiecare din aceste exprimări des întâlnite este înglobat un rasism care justifică tratamentul diferențiat, marginalizarea și discriminarea romilor. Conștientizarea acestui fapt necesită mai mult efort și disponibilitate decât ne imaginăm.

Una din modalitățile prin care rasismul generalizat poate fi redus este atenționarea celor care folosesc acest tip de limbaj, fără să pornim de la premiza că intenția lor este de a leza demnitatea romilor.

*Ieri a fost horror -
colac peste pupăză,
pe final de program
m-am trezit și cu
Stela de la Capace!*

*Ah, eu mă bucur
mult când o văd că
intră pe ușă: de câte
ori vine mă ajută
să transmit corect
informații către
comunitate.*

Învățarea continuă înseamnă dialog și asumare.

La incheierea cursului initial de o saptamana, participantii au fost invitati sa reflecteze si sa completeze acest angajament:

ANGAJAMENT

Conștient/ă că stereotipurile însușite involuntar îmi pot influența comportamentul până la a mă face să mă comport ca o persoană cu prejudecăți față de romi și _____, mă gândesc că următoarele măsuri (niște lucruri care depind de mine și numai de mine), m-ar ajuta la reducerea prejudecăților mele:

1.

2.

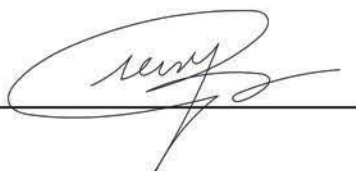
3.

Numele colegului/colegei (pot fi 2): _____ m-ar putea ajuta să îmi reduc tendința de a mă folosi de stereotipuri în gândire și comportamente, spunându-mi când cred(e) că mă comport nedorit și oferindu-mi sugestii.

Voi cere feedback când voi simți că ceva nu e în regulă la mine - sau când voi fi acuzat/ă de alții că sunt rasist/ă sau intolerant/ă în vreun fel sau altul.

În schimbul acestui ajutor voi oferi propriul meu sprijin pentru reducerea prejudecăților sale/lor, observându-i/le comportamentul și oferindu-i/le feedback și sugestii atunci când mi se vor cere sau voi considera că e cazul.

Semnătura _____

Data _____

De-a lungul celor 8 luni de îndrumare și mentorat pentru creșterea incluziunii, profesioniștii locali au avut de ales lunar dintr-o gama de sarcini, cu următoarele instrucțiuni:

- Alegeți o sarcina, împreună cu un coleg/o colegă;
- Stabiliți cum și când urmează să efectuați sarcina;
- La un timp cât mai scurt posibil după efectuarea sarcinii (poate fi imediat după, sau a două-treia zi), stați de vorba despre cum a mers, ce observații aveți fiecare dintre dvs despre următoarele:
 - ce ați observat sau aflat de care nu erați conștient/a înainte
 - considerați că lucrurile observate/aflate au un impact asupra egalității de șanse și oportunități ale persoanelor implicate?
 - dacă este o problema de egalitate, cum ar putea fi adresată?
 - cum puteți dvs personal să integrați cele aflate/observate pentru a crește incluziunea persoanelor din grupul marginalizat la care se referă sarcina?
- scrieți un scurt mesaj mentorului dvs. pe incluziune (individual sau în pereche) despre cele de mai sus.

Construim o societate incluzivă pentru un viitor mai bun al tuturor.

Educația e un drept universal, garantat la nivel național și european. Cu toate acestea, pentru copiii romi există un risc ridicat de insucces sau abandon. Cauzele sunt multiple, de la rasism structural la cutume culturale. Proiectul nostru a inclus mai multe activități care au stimulat prezența și performanța școlară a copiilor de vârstă școlară și preșcolară din cele 2 instituții implicate: Școală Gimnazială nr. 2 și Grădinița Rapunzel.

Educație parentală

Pentru creșterea șanselor de reușită școlară și prevenirea abandonului școlar în rândul copiilor, implicarea părinților este obligatorie. Adesea, profesorii se plâng că părinții nu participă la ședințe sau nu cooperează când apar probleme. Atunci când lucrăm cu persoane din medii defavorizate, cu precădere romi, este important să fim conștienți de anumiți factori care pot influența major relația părinților cu școala, și mai departe atitudinea și comportamentul copiilor lor în mediul școlar. Într-o școală dintr-o comunitate compactă de romi, unde cadrele didactice sunt preponderent români, copiii pot fi prinși la mijloc între seturi de norme disjunctive, ceea ce poate genera conflict și confuzie, conducând mai departe la probleme și risc de abandon.

Lucrurile pot fi îmbunătățite prin crearea unor spații de cunoaștere și reflecție între părinți și profesori, fără a avea legătură cu performanța școlară a copiilor.

Ar fi de dorit ca tot mai multe proiecte adresate copiilor romi să acorde spațiu și resurse lucrului cu părinții. Abilitarea părinților este în ultimă instanță abilitarea școlii pentru a avea copii sănătoși, fericiți și cu rezultate școlare bune.

Cele 10 ateliere de educație parentală au oferit părinților și câtorva profesori ai Școlii Gimnaziale nr. 2 oportunitatea de a împărtăși cunoștințe și credințe personale legate de psihologia copilului la diferite vârste, metode de disciplinare pozitivă, intimitate versus invaziune a spațiului personal în diferite situații, principii și reguli de comunicare în diferite situații sociale sau familiale.

Educație remedială

Analfabetismul funcțional este o realitate pentru foarte mulți tineri și adulți, cu precădere în mediul rural și în mediile defavorizate. Pentru mulți copii este dificilă completarea ciclului gimnazial, din motive precum precaritatea, rasismul, cutume culturale sau lipsa de suport adecvat din partea școlii.

În cadrul proiectului nostru, un volum important de resurse a fost dedicat programului de educație remedială, constând din ore de limba română, matematică și o masă caldă. Timp de 16 luni, 270 de elevi ai Școlii Gimnaziale nr. 2 și 40 de copii de vârstă preșcolară de la Grădinița Rapunzel au beneficiat de activități săptămânale și o masă caldă.

Este neîmbucurător dar trebuie menționat că masa caldă a avut un rol esențial în atragerea copiilor la activități. Pentru intervenții similare în viitor este de avut în vedere alocarea de resurse inclusiv pentru hrană, nu doar compensarea profesorilor pentru munca suplimentară sau achiziționarea de materiale didactice și rechizite.

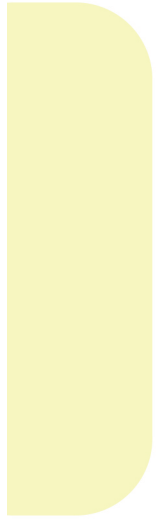

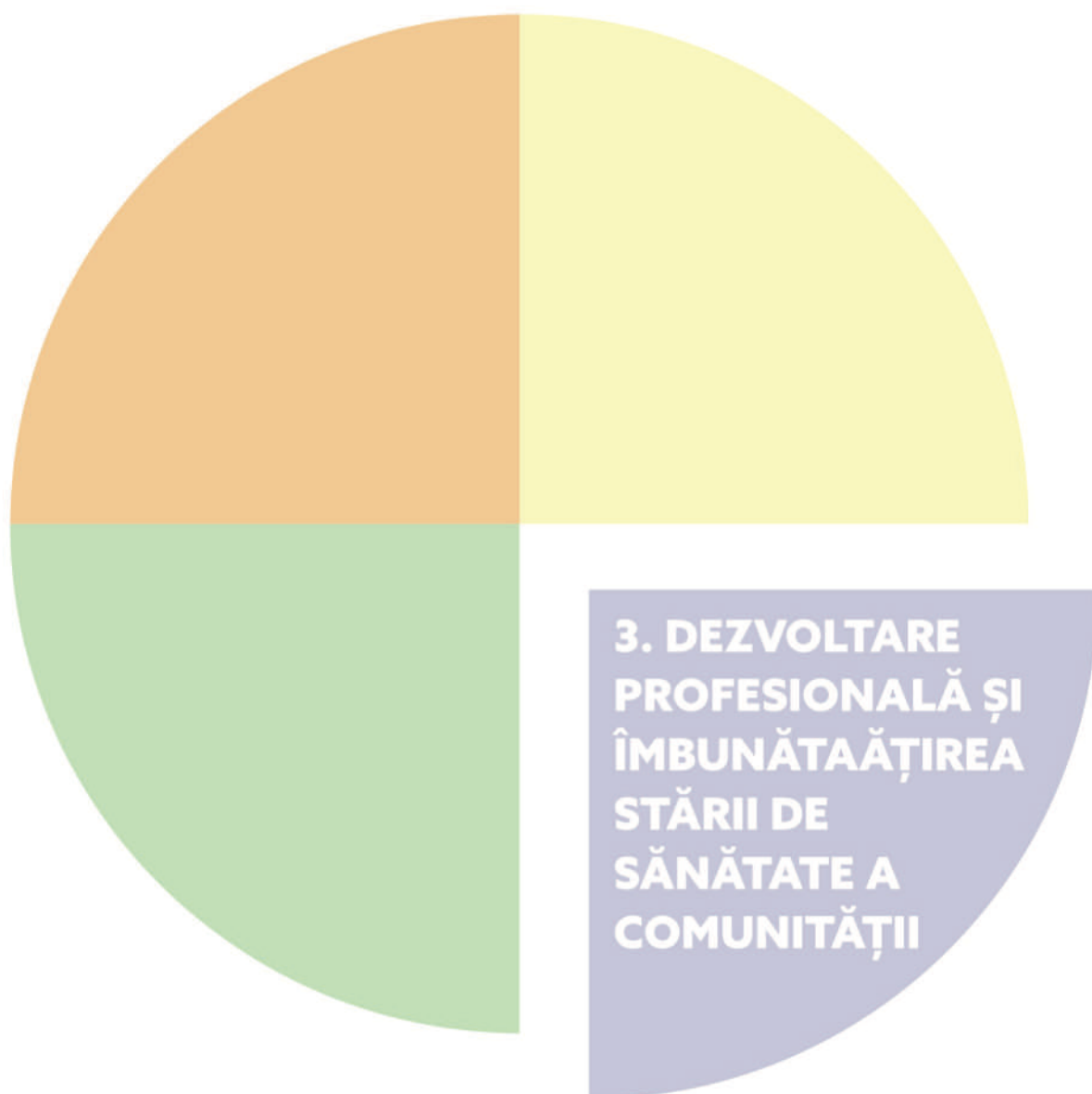
Activități extracurriculare și extrașcolare

20 de ateliere au fost oferite elevilor de la Școală nr. 2. De la activități sportive la fotografie, desen, florărie sau teatru, elevii au putut ocazia de a participa la alt atelier în fiecare din cele 4 sesiuni. În plus, au fost înființate cercuri extracurriculare precum cel de lectură, iar biblioteca școlii a fost dotată cu cărți, jocuri, materiale didactice și o tablă digitală.

Aceste lucruri au adăugat un plus de atractivitate și prestigiu unei școli percepute ca fiind școala din zona cea mai prost văzută a Jilavei. Faptul că în școala frecventată preponderent de copii din cartierul La Capace se găsesc acum dotări comparabile cu cele din Școala nr. 1 e ceva ce contribuie la creșterea prestigiului școlii și mândriei de sine a copiilor și profesorilor.

Serviciile integrate ale acestei componente a programului nostru s-au desfășurat pe 4 paliere.

One Stop Shop: dezvoltare profesională

Consiliere profesională: evaluarea profilului profesional al fiecărui beneficiar a fost făcută de specialiști care s-au concentrat pe identificarea nevoilor profesionale ale fiecăruia, precum și pe stabilirea unui parcurs fezabil de activități potrivite nevoilor.

Mediere: orientarea beneficiarilor către locurile de muncă disponibile în domeniile de interes atât din localitatea Jilava, cât și din București, a fost făcută de un specialist în mediere profesională, care a fost la dispoziția membrilor comunității pentru orice îndrumare privind parcurgerea etapelor spre angajare: pregătirea CV-ului, redactarea scrisorii de motivație, trimiterea de aplicații, pregătirea pentru interviu, negocierea salariului etc.

Angajare asistată: consilierii profesionali și specialistul în mediere profesională au sprijinit, prin monitorizare și consiliere/îndrumare, pe cei mai vulnerabili pe piața muncii în primele 3 luni de la angajare, pentru a veni în sprijinul adaptării și retenției acestora la noul loc de muncă.

Certificarea de competențe: acest serviciu a fost proiectat pentru persoanele cu experiență de muncă și mai ales persoanelor care lucrează fără forme legale, cu scopul de a îi sprijini să se angajeze legal, ca lucrători calificați.

Formare profesională: 4 grupe a câte 20 de participanți au beneficiat de formări acreditate ANC, primind o diplomă de competențe recunoscută internațional în următoarele meserii: personal curățenie, lucrător construcții, lucrător spații verzi, paznic/ospătar.

Programul a prevăzut un număr de incentive: o subvenție de 5 lei/oră/participant, catering la cursuri și sprijin material constând în 80 de pachete cu alimente de bază acordate celor care au participat la minim 10 ședințe consecutive de curs, cu excepția celor care nu pot participa la ședințe consecutive din motive medicale.

Accesarea Drepturilor

Activitățile de accesare a drepturilor sociale, de sănătate și educaționale au targetat cu precădere femeile și tinerii de etnie romă, și au constat în 10 ateliere a câte 4 ore, pe teme precum:

- educație financiară/gestionarea resurselor familiei
- muncă fără/cu forme legale
- serviciile accesate prin asigurarea de sănătate
- accesarea ajutoarelor sociale
- dreptul la pensie
- dreptul la educație incluzivă și gratuită în sistemul de învățământ public.

Atelierele au fost de asemenea un cadru de sprijin pentru accesarea efectivă a drepturilor, cum ar fi înscrierea celor cu asigurare medicală la medicul de familie, alcătuirea dosarului pentru acordarea ajutoarelor sociale și abilitarea privind următorii pași pe care îi vor face participanții pe cont propriu pentru a avea acces în continuare la serviciile publice cuvenite. Din cercetarea proprie a rezultat că foarte puține persoane beneficiază de ajutoare sociale, iar unele persoane cu handicap sau însoțitorii acestora nu își cunosc drepturile.

Abilitarea prin Cultură: Identitate și Femenitate

Scopul principal al acestei componente a fost reconectarea cu cultura romă și valorificarea identității rome în conceptul de sine al femeilor rome și a tinerilor romi.

Pentru aceasta au fost organizate nu numai 4 spectacole de teatru cu trupe și actori/regizori importanți ai comunității rome din România, ci și 4 ateliere moderate de realizatori pentru a pregăti publicul pentru tematica spectacolelor, și 4 paneluri de discuții moderate de mentorul pe incluziune al proiectului.

Cele 4 evenimente culturale publice au adus în scenă subiecte relevante pentru cultura, valorile și tradițiile rome, discriminarea intersecțională a femeilor rome, problemele cu care se confruntă tinerii romi, presiunea precarității asupra dezvoltării copiilor romi și integrării socio-profesionale a adulților, cu precădere a femeilor și tinerilor.

Prevenție și educație sanitară

Din cercetarea noastră premergătoare proiectării programului, a reieșit că multe persoane de etnie romă sunt înscrise la medicul de familie sau au asigurare de sănătate, însă nu își fac analizele periodice, nu beneficiază de medicamente compensate și nu merg la control.

Așadar, deși asigurate, persoanele de etnie romă din Jilava nu aveau totuși acces la servicii medicale de bază, fie pentru că nu își cunoșteau drepturile (de exemplu credeau că au nevoie de bani pentru a plăti consultații care de fapt sunt decontate prin Casa de Asigurări), fie pentru că nu au acces la medici specialiști în zona în care locuiesc.

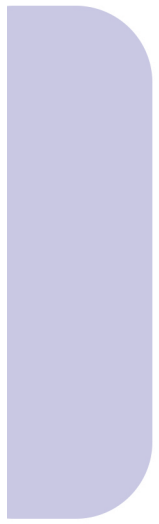
Discriminarea din partea personalului medical și lipsa de încredere în sistemul de sănătate sunt de asemenea pe lista motivelor pentru care persoanele de etnie romă din Jilava nu aveau accesul ideal la serviciile medicale de bază la care sunt îndreptățiți toți cetățenii României.

Pentru a veni în întâmpinarea comunității cu servicii care să crească accesul echitabil la sănătate, au fost implementate următoarele activități:

- instalarea unui cort medical public și ușor accesibil. Aici, medicul generalist implicat în proiect a putut realiza triajul familiilor înscrise în proiect, verificând dacă beneficiarii au asigurare de sănătate, dacă sunt înscrși la un medic de familie local, dacă suferă de vreo boală cronică și dacă iau medicamente compensate. Informațiile colectate de la beneficiari au fost centralizate electronic, cu respectarea prevederilor privind colectarea și procesarea datelor cu caracter personal.
- consultații/analize medicale.
- distribuirea de truse medicale în comunitate.
- distribuirea de pachete medicale în comunitate.
- educație sanitară de bază cu ocazia tuturor activităților de mai sus.

În cadrul acestei componente am urmărit 3 direcții principale:

Lucrul cu activiști și lideri din comunitatea La Capace

În cadrul diferitelor activități (dezvoltare profesională, abilitare prin cultură, acces la educație și sănătate etc) am urmărit și formarea unui grup de intervenție. Aceștia au beneficiat de 2 ateliere facilitate de specialiști în advocacy, unde au fost parcurși pașii obișnuiți în organizarea comunitară:

- identificarea nevoilor comunității
- stabilirea misiunii și a obiectivelor concrete
- întocmirea unui plan de acțiune și implementarea sa
- tehnici de comunicare cu decidenții

Atelierele și întâlnirile ulterioare ale grupului de intervenție au avut loc într-un spațiu pus la dispoziție de Primăria Jilava. Scopul principal al întâlnirilor bilunare a fost urmărirea implementării planului de acțiune și comunicarea continuă între autorități și comunitate.

Grupul de intervenție a elaborat, cu sprijinul unui specialist în politici publice, și o propunere de politici publice pentru creșterea nivelului de incluziune a romilor, pe care îl puteți regăsi în Anexa 4.

Sprijin pentru locuire

În comunitatea La Capace foarte multe familii trăiesc sub pragul sărăciei. De aceea am complementat lucrul cu activiști și lideri din comunitate cu distribuirea a 200 pachete pentru 200 de familii, constând din o aerotermă și un aragaz, la începutul sezonului rece. La finalul proiectului am distribuit de asemenea și 200 de pachete cu lenjerii de pat și paturi.

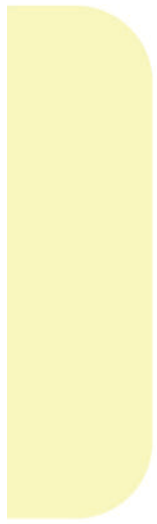
Vocile tinere ale comunității

Elementul de originalitate și impact în rândul tinerei generații a fost o activitate de formare a unor tineri jurnaliști din comunitate. Pe parcursul a 5 luni, 10 adolescenți au participat la ateliere de jurnalism sub îndrumarea unui jurnalist cu experiență în lucrul cu comunități marginalizate. La final, cursanții au realizat o publicație online cu articolele realizate de ei în urma acestei experiențe, pe care o puteți regăsi pe pagina web a proiectului nostru: www.incluziune-jilava.ro.

În Anexa 5 vă oferim un fragment introductiv din articolul tinerilor jurnaliști din comunitatea La Capace, pe care vă invităm să îi contactați pentru proiecte și colaborări viitoare.

Grupul de intervenție creat și tinerii jurnaliști formați sunt o bună premiză a sustenabilității. Prin crearea de abilități care permit comunității să fie reprezentată prin proprii membri și să își urmărească propria viziune în abordarea problemelor sociale cu care se confruntă, având deja experiența și cunoștințele necesare pentru a lupta mai departe pentru drepturile romilor din Jilava, grupul de intervenție și tinerii jurnaliști ne oferă posibilitatea de a privi cu speranță către viitor.

Bilanț copii

- 270 de elevi de la Școala nr 2, Jilava, au beneficiat de educație remedială (clasa pregătitoare - clasa a 8a: comunicare/ lb. română / matematică)
- 40 de preșcolari au beneficiat de un program educațional suplimentar
- 8 cadre didactice
- 9090 mese calde
- 4 sesiuni a câte 20 de ateliere extracurriculare: teatru, fotografie, arts & crafts, educație civică, desen, florărie, activități sportive.
- 270 de elevi au beneficiat de cursuri de prim ajutor adecvate vârstei
- Școala numărul 2 a beneficiat de dotarea bibliotecii cu 300 de cărți, jocuri, materiale educaționale, 20 de tablete, tablă electronică
- 270 de elevi au beneficiat de ateliere de abilitare școlară
- 30 de copii au beneficiat de cercuri de lectură

Bilanț ocupare

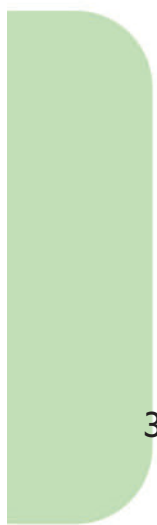
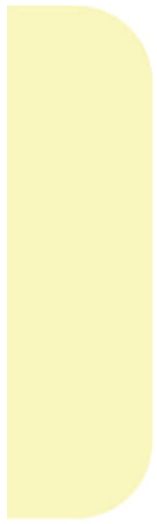
- 400 de adulți consiliați profesional
- 15 adulți mediați profesional
- 25 de adulți certificați profesional (zidar, îngrijitor bătrâni, ospătar)
- 80 de adulți formați profesional (spații verzi, ajutor bucătar, lucrător comercial)

Bilanț adulți

- 200 de adulți au beneficiat de ateliere de educație parentală
- 200 de gospodării (peste 700 de persoane) au beneficiat de pachete de locuire (electrocasnice și alte obiecte de uz casnic)
- 200 de adulți au beneficiat de 20 de ateliere de accesare drepturi
- 80 de adulți au beneficiat de ateliere de abilitare culturală
- 350 de persoane au beneficiat de abilitare culturală prin participarea la piesele de teatru („Cel mai iubit copil din lume”, „Moara cu Noroi”, „Soare cu Dinți” și „Voi n-ați văzut nimic”)

Sănătate

- 1000 de persoane (adulți și copii) au beneficiat de servicii de sănătate

Anexa 1: Resurse bibliografice pentru istoria și cultura romilor

Petre Petcut: *Romii. Sclavie și libertate*. Editura Centrului Național de Cultură a Romilor, 2015

<https://cncr.gov.ro/en/steaua-din-noi-2/>

Iulius Rostas: *O munca de Sisif. De ce esueaza politicile europene pentru romi*. Editura Centrului Național de Cultură a Romilor, 2019

<https://cncr.gov.ro/en/o-munca-de-sisif/>

Camelia Stănescu: *Povestiri pentru copii. Tikne paramicea*. Editura Centrului Național de Cultură a Romilor, 2019

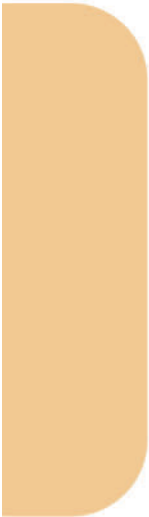
<https://cncr.gov.ro/en/povesti-pentru-copii/>

Adrian-Nicolae Furtună et al: *Samudaripen. Holocaustul romilor*. Editura Centrului Național de Cultură a Romilor, 2016

<https://cncr.gov.ro/en/o-samudaripen-holocaustul-romi>

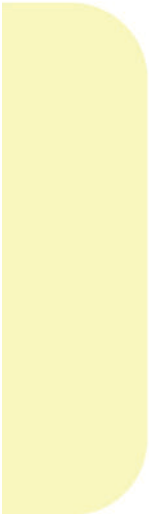
Artiști romi în arta contemporană. Editura Centrului Național de Cultură a Romilor, 2015

<https://cncr.gov.ro/en/artistii-romi-in-arta-contemporana/>

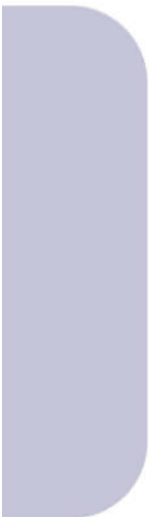
Fosztó Laszlo: *Bibliografie cu studiile și reprezentările despre romii din România, cu accentul pe perioada 1990-2007.* Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale. Cluj, 2008

https://www.ispmn.gov.ro/uploads/Fosztó_Laszlo.pdf

UNICEF Moldova. *Copiii romi și accesul lor la servicii.* Studiu sociologic calitativ. 2015

<https://www.unicef.org/moldova/media/851/file/Evaluarea-participativa-a-bariereleor-copii-romi.pdf>

Agencia pentru drepturi fundamentale a Uniunii Europene (FRA). *Educația: situația romilor în 11 state membre ale UE.* 2014

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-roma-survey-dif-education_ro.pdf

Punctul național de contact pentru romi. *Studii și rapoarte.*

<https://pncr.fonduri-ue.ro/docs/studii-si-rapoarte/>

Anexa 2: Exemple de materiale folosite în instruirea profesioniștilor

El e Alex.
Alex e vegetarian.

El e Mihai.
Mihai *adoră* micii.

Stereotip

Mihai e convins ca vegetarienii mor după muzica de sitară. În mintea lui are o anumită imagine despre vegetarieni, iar muzica de sitară face parte intrinsecă din această imagine. Când credem un anumit lucru despre toți oamenii care aparțin unui anumit grup, înseamnă că avem un stereotip. **Un stereotip e o reprezentare cognitivă, o reflecție a ceea ce gândim/credem, o imagine generalizată despre un anumit tip de persoane - pe care o aplicăm automat oricui face parte din grupul respectiv.**

Cel mai adesea, aceste stereotipuri nu sunt construite pe baza unui număr de experiențe personale, directe (ar fi nevoie de sute/mii de asemenea experiențe pentru ca pe cortexul nostru să apară un circuit de felul acesta). Ele sunt transmise cultural, prin educația în familie, discursuri publice din partea unor lideri ai comunității (profesori, preoți, medici, politicieni, artiști etc), astfel încât nici nu suntem conștienți că le-am preluat. Uneori, aceste stereotipuri sunt internalizate chiar de către cei cărora le sunt aplicate.

Stereotipurile pot fi pozitive sau negative. De exemplu, Mihai crede că toți vegetarienii sunt sănătoși și pașnici - doar că nu foarte deștepți:) Alex, la rândul lui, crede ca cei care mănâncă carne au mai multă forță, sunt mai capabili fizic - și poate un pic mai agresivi...

Atât stereotipurile negative, cât și cele pozitive, pot avea un efect negativ. Să luăm de exemplu stereotipul despre asiatici că ar fi super buni la matematică - un elev sau student chinez slab la mate va resimți asta ca pe o extra-rușine și presiune. Sau cel că femeile blonde nu sunt foarte inteligente: o femeie în toată firea poate că zâmbește când aude asta, dar o fetiță mică....

Prejudecata

Ce se întâmplă atunci când o persoană decide dacă le place o persoană sau nu, aplicând un stereotip pe care îl au în minte?

Prejudecata e un sentiment și/sau o atitudine față de o persoană, pe baza apartenenței acelei persoane la un anumit grup. Apartenența aceasta poate fi reală, sau doar presupusă.

De exemplu, Alex crede că persoanelor care manâncă carne nu le pasă de conservarea mediului - dar dacă decide că nu îi place de Alex ca persoană doar pe baza informației că lui Mihai îi plac foarte mult micii, atunci Alex ia o decizie în baza unei prejudecăți. Sentimentul lui de respingere+dezgust se manifestă irațional, mecanic.

Ca și stereotipurile, prejudecățile pot fi pozitive sau negative. De exemplu, Mihai poate decide că îi place de Alex ca om, pentru că are în minte o imagine stereotipică pozitivă despre vegetarieni - sau invers.

Discriminare

Discriminarea este un act de negare a drepturilor unei persoane, pe baza apartenenței acesteia la un anumit grup. Poate fi la nivel instituțional sau individual.

La nivel individual e o acțiune întreprinsă de un individ față de alt individ, exclusiv pe baza prejudecăților proprii. Poate apărea între un angajator și un angajat, între profesori și elevi, medici și pacienți, preoți și enoriași, un funcționar și un cetățean etc - în general, implică folosirea unei poziții de putere pentru a împiedica o persoană să acceseze ceva la care are dreptul.

Practicile discriminatorii la nivel instituțional pot fi oficiale sau neoficiale (tacite). În România, discriminarea este interzisă prin lege - prin urmare nu se poate discrimina decât tacit, prin cooperare și acoperire între cei care o fac (profesori, polițiști, funcționari, medici etc). Astfel, persoanele care aparțin unor grupuri marginalizate (romi, persoane lgbt, persoane cu dizabilități) ajung să nu mai apeleze la acele instituții - sau, atunci când o fac, să se comporte în moduri inadecvate, care le confirmă acelor lucrători (profesori, polițiști, funcționari, medici etc) prejudecata, și astfel se perpetuează discriminarea tacită.

Profeția care se autoindeplinește (sau internalizarea prejudecatilor despre grupul social din care faci parte)

Este o teorie folosită în mod obișnuit de către sociologi ca o lentilă analitică prin care se studiază factorii care influențează performanța elevilor în școli, aceia care influențează comportamentul deviant sau criminal - precum și cum modul/măsura în care stereotipurile rasiale, etnice sau de orice natură influențează comportamentul celor care fac parte din grupurile sociale respective.

Credințele noastre (ceea ce credem despre un grup sau altul) acționează ca **forțe sociale** care au puterea de a modela comportamentele umane. Stereotipurile și prejudecatile din mintea noastră pot acționa ca profeții care se auto-împlinesc.

Așteptările profesorului față de un elev influențează comportamentul acestuia, făcând așteptările profesorului să se împlinescă în comportamentul elevului. În unele cazuri, o profeție care se auto-împlinește este pozitivă, dar multe ori efectul este negativ. De aceea este deosebit de important să înțelegem forța socială a acestui fenomen. Dacă un profesor îți spune și te tratează ca pe un copil inteligent și capabil, vei avea rezultate mai bune. Dacă te va trata ca pe un elev slab, și îți va spune/arăta acest lucru, performanțele tale vor fi mai slabe sau vei abandona școala.

<https://www.youtube.com/watch?v=XA7CIKO-zOc> - vizionare 12 minute, puteti impartasi colegilor. (subtitrare in lb. romana)
Completare aici (in limba engleza): <https://www.youtube.com/watch?v=f2z-ahJ4uws>

Un copil sau tanar care apartine unui grup social etichetat ca delincventi, infractori, oameni violenti - si care aude asta de cand e mic, la scoala, pe strada, la televizor, la serviciu, chiar in propria sa familie - are sanse extrem de ridicate de a internaliza acest lucru, cu efectul producerii comportamentului delicvent si criminal.

Un copil sau tanar care apartine unei minoritati sexuale sau de gen, si care aude toata viata, din copilarie, ca aceste persoane sunt perverse, demne de dispret sau scarba etc, are sanse mari de a se automutila sau sinucide - sau de a adopta un stil de viata promiscuu, la risc.

Ref: 'Self-Fulfilling Prophecies', The Oxford Handbook of Analytical Sociology, ed. Peter Bearman and Peter Hedström, Oxford: Oxford University Press, 2009, pp. 294-314

Anexa 3

Chestionar privind discriminarea și rasismul la nivelul orasului Jilava, Ilfov

Chestionarul își propune să evalueze percepția discriminării și a rasismului la nivel local. Nu sunt solicitate informații care să conțină date de identificare, chestionarul este anonim.

Acest demers este realizat în cadrul programului "Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor", finanțat prin Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021.

1. Email *

2. 1. Vârsta dvs: *

3. 2. Genul dvs. *

Mark only one oval.

Masculin

Feminin

Alta varianta

4. 3. Etnia dvs. *

Mark only one oval.

- Romana
- Roma
- Maghiar
- Evreu
- German
- Other: _____

5. 4. Ați asistat vreodată la un act de discriminare în instituțiile locale? *

Prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza criteriilor rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, și altele.

Mark only one oval.

- Da
- Nu

6. 5. Dacă da, dați un exemplu:

7. 6. Discriminarea de orice fel poate fi depășită cel mai eficient prin: *

Mark only one oval.

- Schimbarea mentalităților prin educație
- Punerea în aplicare a legilor antidiscriminare
- Respectarea și garantarea drepturilor minorităților
- Promovarea toleranței, diversității și egalității
- Dezvoltarea și promovarea programelor specifice de integrare
- Încurajarea schimbului de informații, a comunicării, a înțelegerii și acceptării diferențelor, a respectului reciproc, a empatiei
- Altele

8. 7. Dacă ati ales Altele la întrebarea anterioară, explicați: *

9. 8. În opinia dvs., care este cea mai frecventă cauză de discriminare sau stigmatizare în Jilava? *

Check all that apply.

- Etnia
- Limba
- Religia
- Rasa
- Culoarea pielii
- Gen
- Vârsta
- Venituri
- Dizabilitate
- Inchisoarea
- Altele

10. 9. Dacă ati ales Altele la întrebarea anterioară, explicați:

11. 10. În opinia dvs., care sunt domeniile în care cetățenii Jilavei se confruntă cel mai adesea cu discriminarea sau inechitatea socială? *

Mark only one oval.

- Sistemul de învățământ
- Sistemul medical
- Piața muncii
- Poliția
- Primăria
- Altele

12. 11. În opinia dumneavoastră, discursurile de incitare la ură sunt o problemă? *
Discursul de instigare la ură se referă la incitarea și încurajarea urii, discriminării sau ostilității față de o persoană, pe baza unor prejudecăți împotriva persoanei respective din cauza unei anumite caracteristici, de exemplu orientarea sexuală sau identitatea de gen a acesteia.

Mark only one oval.

- Fără importanță
- Mai puțin importantă
- Importantă
- Foarte importantă
- Nu știu

13. 12. În opinia dumneavoastră, discriminarea reprezintă o problemă în Jilava? *

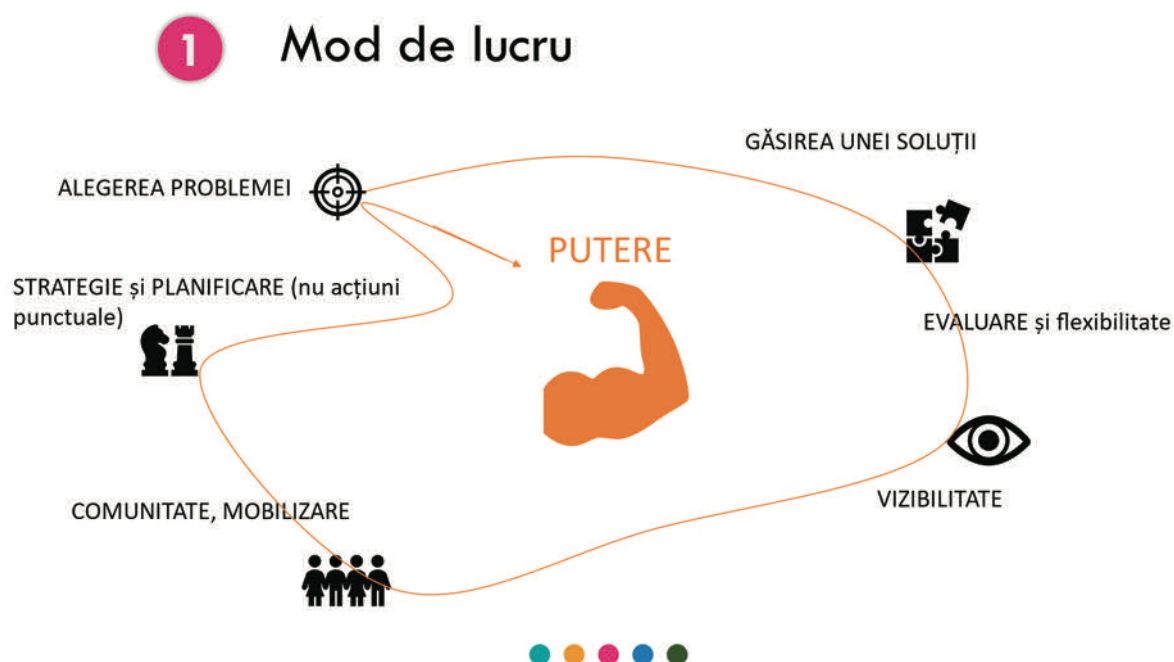
Mark only one oval.

- Fără importanță
- Mai puțin importantă
- Importantă
- Foarte importantă
- Nu știu

Anexa 4: Propunere de politici publice pentru creșterea nivelului de incluziune a romilor

Grupul civic Jilava s-a implicat activ în rezolvarea problemelor comunității din cartierul „La Capace”, fiind de cele mai multe ori liantul între cetățenii din cartier și autoritățile locale.

Acesta a întreprins pașii importanți ai ciclului unei politici publice de la firul ierbii, reușind, cu resurse puține, să contureze modalitatea prin care pot fi rezolvate sau prevenite o parte dintre problemele pe care le întâmpină comunitatea. Am folosit ca metodă organizarea comunitară combinată cu advocacy după modelul de mai jos.

Primele întâlniri au constat în a identifica problemele, apoi au fost alese două din cele mai importante. S-a realizat de către grup o micercercetare(cine este afectat, cine este decidentul, care este soluția dorită de comunitate) iar apoi am ales modalitatea de a aborda autoritatea locală. Grupul a acționat până la rezolvarea demersului.

Unele probleme mai puțin complexe precum dotarea școlii Nr. 2 cu materiale igienico-sanitate, rezolvarea problemei iluminatului au putut fi rezolvate prin audiențe sau petiții către primărie, într-un timp relativ scurt.

Alte probleme însă deși sesizate de către grupul civic către decidenți (Primărie, Consiliu Local, Director Școală) au fost mult mai complexe și presupun un efort mai mare. Pentru două din aceste probleme, transportul școlar al elevilor la Școala Nr.2 și continuarea programului prin care se oferă ore remediale și masă elevilor care au nevoie de aceste servicii am propus un raport de politică publică. Acesta a fost scris după discuții cu cetățenii din comunitate, specialiști și decidenți ai autorităților locale.

Pentru transportul școlar al elevilor de la Școala Nr.2 Primăria a scris și depus un proiect Microbuze electrice pentru elevi , în parteneriat cu Consiliul Județean Ilfov și așteaptă primirea a două microbuze electrice. Unul din ele va fi destinat Școlii Nr. 2.

S-au adus argumente și pentru ca ambele microbuze să ajungă la Școala Nr.2 dar nu s-a luat o decizie clară în acest sens.

În varianta în care până la începutul anului școlar 2024-2025 microbuzul destinat Școlii Nr.2 nu ajunge în posesia Primăriei, aceasta va aloca resurse materiale(plată combustibil și salariu șofer) pentru ca microbuzul de la Școala Nr. 1 să deservească și Școala Nr. 2. În acest sens Directorul școlii va colabora cu reprezentanții Primăriei pentru a cere din timp la Inspectoratul Școlar decalarea programului de începere a orelor, stabilirea traseului și a stațiilor unde va staționa microbuzul. Grupul civic Jilava va participa la aceste întâlniri și va informa cetățenii din cartier ori de câte ori apar informații noi.

În ceea ce privește continuarea programului prin care se oferă ore remediale și masă elevilor care au nevoie de aceste servicii, Primăria și-a asumat că va pune în practică doar partea de sustenabilitate din proiectul „Dezvoltare interculturală în Jilava, Ilfov. „.

Am sugerat mai multe posibilități prin care Primăria să poată rezolva și această nevoie a comunității: bugetarea participativă, aplicarea la diferite linii de finanțare, parteneriate publice-private. Pentru că un rol important îl are și Școala Nr. 2 am identificat diferite linii de finanțare eligibile pentru aceasta. Ministerul Educației a anunțat deschiderea mai multor apeluri prin PNRR.

De asemenea am făcut o mapare a organizațiilor non-guvernamentale și a firmelor din comuna Jilava care pot deveni parteneri și aduce resurse. Unele firme (Mega Image, Lidl, Pepco) prin departamentele lor de CSR au linii de finanțare pentru partea de educație la care aplicanții eligibili sunt și instituțiile de învățământ.

Elevii din cartierul La Capace au același potențial de dezvoltare ca alți copii din România. Singura diferență este că familiile din care provin au un grad diferit de resurse materiale și de pregătire pentru a îi putea susține în efectuarea temelor.

Acest lucru însă suntem încrezători că poate fi contrabalansat de către autoritățile locale prin intervenții menite să ofere echitate.

Anexa 5: Dă-le putere! Recomandări metodologice pentru jurnaliști în lucrul cu tineri romi

I. Introducere

Am gândit acest curs plecând de la problemele existente în comunitatea tinerilor cu care am colaborat. Am căutat știri publicate în ultimii cinci ani despre comuna Jilava, unde cursanții locuiesc, le-am prezentat ce am aflat și i-am lăsat pe ei să-și aleagă ce li s-a părut că este important de documentat.

Tot în cadrul primului curs, i-am întrebat pe tineri de ce au ales să facă acest curs de jurnalism pentru a le oferi învățăturile de care au nevoie. Cei mai mulți dintre ei nu își doresc (cel puțin nu până acum) să devină jurnaliști, cât mai degrabă să-și dezvolte abilitățile de cercetare, de comunicare, de imersiune în comunitate sau de scriere.

Ca în toate relațiile sănătoase pe care vrem să le dezvoltăm, pentru a colabora eficient cu tinerii și adolescenții romi, trebuie să construim relații bazate pe respect, încredere și empatie. Este esențial să ne abordăm interlocutorii cu deschidere și să le asigurăm un spațiu sigur în care să-și exprime gândurile, sentimentele și experiențele lor.

Odată ce am stabilit o altfel de relație, mi-a fost ușor să comunic cu ei și să-i determin să lucreze la articole.

II. Documentare

După ce am ales împreună subiectele a urmat procesul de documentare. Am identificat împreună sursele pentru fiecare articol și am formulat întrebările și liniile de discuție. Apoi, am simulat derularea unui interviu, cu subsemnatul în rolul interviuevatului. În acest mod ne-am concentrat pe felul în care trebuie să abordeze oamenii pentru a-și mări șansele de reușită în a obține interviul.

Când au mers pe teren, piedicile de care s-au lovit tinerii sunt prea bine cunoscute pentru orice jurnalist cu minimă experiență: oameni pe care vrem să-i interviuăm, dar care refuză pentru că le este frică, jenă sau pur și simplu nu au chef. Cheia, așa cum le-am spus și cursanților, e perseverența.

Este vital să le arătăm tinerilor că obstacolele fac parte din proces și că reziliența este cheia pentru a depăși dificultățile. Dacă abordezi suficienți oameni, într-o manieră respectuoasă și sinceră, șansele sunt ca, mai devreme sau mai târziu, cineva să-ți acorde un interviu. Ceea ce s-a și întâmplat.

III. Scriere și editare

Procesul de scriere a înseamnat să-i îndemn să scrie renunțând la stilul academic pe care l-au învățat la orele de română. Așa cum am reînvățat și eu meșteșugul scrisului, i-am rugat pe cursanți să scrie ca și cum ar povesti cu un prieten.

Mai departe, i-am încurajat să scrie despre experiențelor lor personale ce au legătură cu subiectele pe care le documentează. Spre exemplu, pe cei care au documentat problema accidentelor rutiere, i-am rugat să scrie despre prima dată când au fost într-un astfel de pericol sau pe cei care au documentat abandonul școlar, i-am îndemnat să scrie despre prima dată când ei înșiși s-au gândit să se lase de școală.

În acest fel, tinerii și-au folosit vocea personală pentru a transmite un mesaj. Acest lucru nu numai că îi ajută să se conecteze mai profund cu subiectul, dar și să își dezvolte abilitățile de comunicare și exprimare într-

un mod autentic.

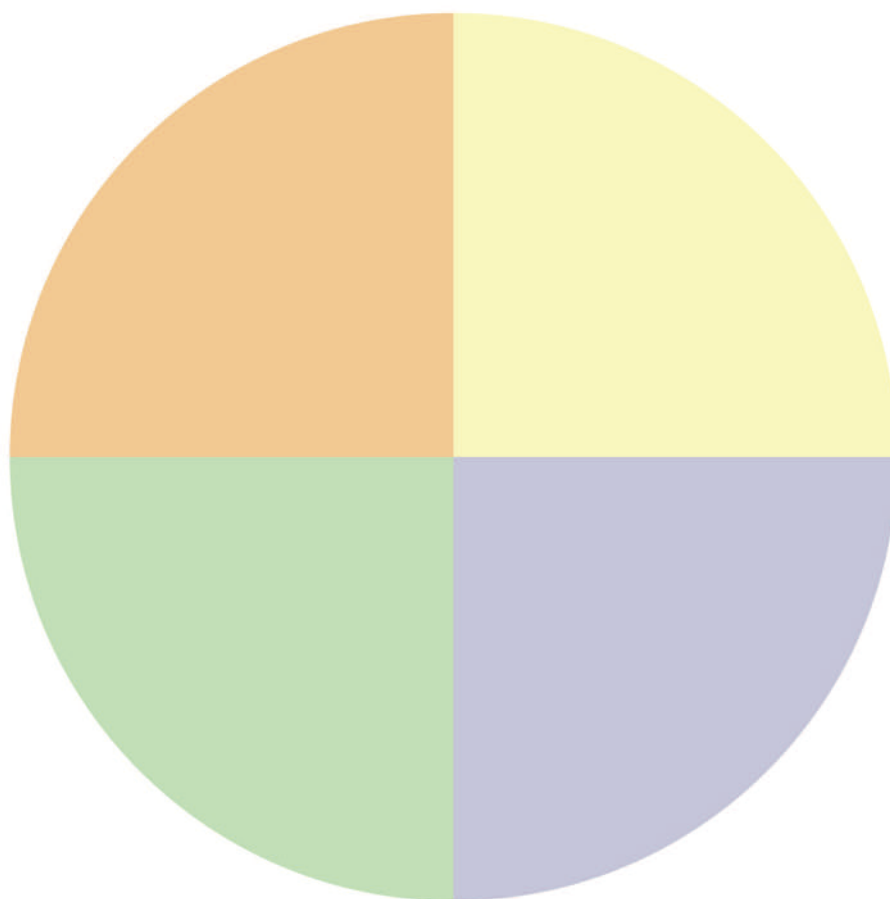
Apoi a urmat procesul de editare. Am lucrat împreună pentru a rafina și clarifica ideile pe care le-au pus pe hârtie. Am încurajat păreri constructive și deschiderea pentru îmbunătățiri, subliniind importanța colaborării și a împărtășirii de perspective.

IV. Încheiere și concluzii

Nu ultimul rând, trebuie să fim conștienți de faptul că, atunci când lucrăm cu tineri și adolescenți romi, există pericolul stigmatizării și victimizării. Este important să nu îi reducem la stereotipuri sau să îi prezentăm mereu ca fiind victime, ci să le oferim spațiul și suportul necesar pentru a-și împărtăși propria lor poveste în mod autentic.

Colaborarea cu ei în domeniul jurnalismului poate aduce o contribuție semnificativă la diversitatea și incluziunea în media. Prin construirea unor relații respectuoase, încurajarea participării active și oferirea de mentorat și resurse, putem să le oferim acestor tineri oportunitatea de a-și face auzită vocea și de a deveni ei înșiși jurnaliști de succes.

Proiectul beneficiază de un grant în valoare de 4.680.362 euro oferit de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE în cadrul Programului Dezvoltare locală. Obiectivul proiectului vizează creșterea sustenabilă a calității vieții comunităților de romi, contribuind la creșterea incluziunii și abilitarea romilor din comuna Jilava, jud. Ilfov.

Material realizat cu sprijinul financiar al Granturilor SEE și Norvegiene 2014 - 2021. Conținutul acestuia (text, fotografii, video) nu reflectă opinia oficială a Operatorului de Program, a Punctului Național de Contact sau a Oficiului Mecanismului Financiar. Informațiile și opiniile exprimate reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorului/autorilor.